

Náš rodák Juraj Adamovič**– hrdina SNP**

▪ Lodný kapitán Juraj Adamovič, rodák z Moravského Lieskového bol v Dunajplavbe kapitánom tankovej lode Štúr.

str. 14**Bučkovská Dúhovačka**

▪ Tohtoročný prvý ročník hudobného festivalu Bučkovská Dúhovačka bol príjemným spštením augustového leta v areáli bučkovského amfiteátra.

str. 14**ZPOZ****– súčasť života nás všetkých**

▪ Činnosť Zborov pre občianske záležitosti dokáže obsiahnuť celý život človeka – od jeho narodenia, cez všetky významné udalosti v jeho živote, ktoré si zasluhujú pozornosť spoločnosti, až po smrť.

str. 16**ZAMATOVÁ GEORGÍNA**

Kolko krásy v sebe skrýva zamatová georgína?!

*Lupienky smelo vystiera,
do slnka hľadá - hej priateľu, zober ma!
Vo váze tajomstvo pošepnem ti...
Že v sebe krásu i radosť nosím
pre každého človečka.
A keď príde noc, hlávku skloním,
na strážcu tvojho sna sa zmením.
JanaR.*

Materská škola prechádza veľkými zmenami

Materská škola otvorila svoje brány v novom školskom roku 2013/2014 pre 66 detí. Privítali sme deti aj **v novo – otvorenej 3. triede**. Od septembra 2013 sú teda v prevádzke v materskej škole 3 triedy:

1. trieda – Chrobáčikovo s počtom detí 18 (v ktorej je 7 detí mladších ako 3 roky),

2. trieda – Včielkovo s počtom detí 24,

3. trieda – Lienkovo s počtom detí 24.

Deti 5-6 ročných

– predškolákov – je 28.

Je pre nás veľmi pozitívne, že sme mohli kladne vybaviť všetky žiadosti o umiestnenie detí do MŠ a nezostala ani jedna nevybavená žiadosť.

Nastali zmeny aj v pedagogickom zbere, tiež u prevádzkových zamestnancov. Svoju pedagogickú činnosť ukončila p. učiteľka Anna Nešťáková, ktorá odišla do dôchodku. Pracovala s deťmi 42 rokov a bola nám veľkým vzorom. Jej pedagogická činnosť bola príkladná a obohacovala náš kolektív nielen profesionálne, ale aj ľudsky. Za jej prácu a čas prežitý s ňou jej Ďakujeme.

V MŠ pracujú 3 nové pani učiteľky a tiež nová pani upratovačka.

Vytvorenie novej triedy bolo ekonomicky, a keďže bol čas dovolení, aj organizačne veľmi náročné. Preto chcem poďakovať všetkým, ktorí boli

Chrobáčikovo

Včielkovo

Lienkovo

ochotní aj nad rámec svojich bežných povinností priložiť ruky k dielu. Uznávanie patrí hlavne nášmu obecnému zastupiteľstvu a pánovi starostovi Ing. Ľubomírovi Mikláňkovi, ktorí uznali zriadenie novej triedy ako prioritu pre obec, zabezpečili finančné krytie nákladov spojených s prestavbou. Podporili tak mladé rodiny a umožnili mnohým rodičom, hlavne matkám, nastúpiť do práce a finančne zabezpečiť svoje rodiny a zvýšiť si tým svoju životnú úroveň. Výchova a vzdelávanie nie je biznis, ktorý by prinášal finančný zisk. Neplní pokladňu eurami, ale predsa je to dobrá investícia. Investovať do našich detí, umožniť, ale hlavne vytvoriť im primerane slušné podmienky, v ktorých budú napredovať a získavať nové zručnosti, je dobrou pôdou. Pôdou, z ktorej vzklíčia nové hodnoty, dobre vychované deti, na úrovni vzdelané deti, deti, ktoré dokážu žiť v kolektíve a vzájomne sa tolerovať a obohacovať, a nakoniec deti, ktorým nebude robiť problém plynule zvládnuť prechod do základnej školy.

Z novovytvoreného diela máme celý kolektív materskej školy veľkú radosť a ďakujeme všetkým, ktorí nám prajú a zdieľajú radosť s nami.

Eva Mišová, zástupkyňa ZŠsMŠ pre MŠ

Otvorili sme brány ďalšiemu školskému roku

Druhý septembrový deň bol pre pedagogických, nepedagogických zamestnancov, rodičov a žiakov slávnostným dňom. Prvé symbolické zvonenie nám ukončilo čas prázdnin a otvorilo brány novému školskému roku 2013/2014.

Stojíme na začiatku nového školského roka plní očakávaní, snažíme sa nájsť odpoveď na mnohé otázky, ktoré nám víria hlavou. Pýtame sa, čo nás čaká, čo budeme mu-

sieť zvládnuť.

Nastalo niekoľko zmien v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom. Na základe výberového konania bola radou školy do funkcie riaditeľa školy zvolená Mgr. Jana Lacková, čo vyvolalo zmenu aj na poste zástupkyne riaditeľky školy pre základnú školu. Pre tento školský rok je ňou Mgr. Adriana Búliková. V základnej škole sme z hľadiska pokle-

Začiatok šk. roka

su počtu detí spojili žiakov 4. ročníka do jednej triedy, a preto sme využili možnosť v rámci školy presunúť do MŠ skúseného pedagóga s potrebným vzdelaním a dlhoročnou praxou - PaedDr. Oľgu Kuckovú. Tento stav pokladáme za prínos, nakoľko pani učiteľka pozná z praxe zručnosti a daňosti žiakov v MŠ, a takisto vie túto problematiku posúdiť z hľadiska pedagóga, ktorý pracuje so žiakmi primárneho vzdelávania (1. stupeň ZŠ).

Základnú školu bude v tomto školskom roku navštevovať 193 žiakov, z toho sa bude v 1. ročníku vzdelávať 17 žiakov. Materskú školu bude v troch triedach navštevovať 66 žiakov (bližšie informácie o MŠ sa môžete dočítať v článku, ktorým prispela do Hlásnika ZRŠ pre MŠ). Základnú umeleckú školu v jednotlivých odboroch bude navštevovať 131 žiakov, z čoho sa tešíme, pretože naši rodičia umožňujú svojim deťom zmysluplne tráviť voľný čas a rozvíjať ich talent a nadanie.

Škola nie sú len úlohy, povinnosti, skúšanie, písomky, známky, ale je aj miesto, kde sa stretávame s ľuďmi, s učiteľmi, ktorí chcú žiakov veľa naučiť, vychovávať ich. Žiaci sa stretávajú v triede s kamarátmi a učiteľmi, s ktorými sa snažia zvládnuť každý deň, smiať sa a pomáhať si.

Dôležité je uvedomiť si, že školský proces je výchovno-vzdelávací. Ak chceme niečo naučiť, musíme mať deti vychované k slušnému a zodpovednému správaniu. Aj touto cestou apelujem nielen na rodičov, ale aj na našich spoluobčanov, aby nám boli vo výchove detí nápomocní. Ak chceme mať „životaschopné“ deti, musíme dbať na intenzívnu spoluprácu škola – rodina – obec. Dospelí sú chciac-nechtiac pre deti vzorom, preto by sme im mali ísť príkladom od úplných základov, napr. od pozdravov. Občas sa stane, že ľudia pri príchode do budovy zabudnú pozdraviť. Sme si vedomí toho, že žijeme v dobe hektickej a človek je unavený z práce, roztržitý a zabúda na veci prirodzené. Deti sú však citlivé na dianie okolo seba a všetci im musíme vstúpovať základné morálne normy. Naša mladá generácia je veľmi všímavá, má neskutočné množstvo informačných zdrojov, nie je problém, aby sa dopracovali k akejkoľvek informácii. Ľudskosti ich nenaučí žiaden počítač, internet; ľudskosť, slušnosť a citová výchova sa nedá „vygoogliť“. Dávame deťom možnosti vzdelávať sa. Zo všetkých strán sa na nás rútia požiadavky, čo všetko by mali deti vedieť, čo majú dokázať, pribúda taká či onaká oblasť, ktorú musíme zapracovať okrem predpísaného učiva do vzdelávania a akosi sa do pozadia dostáva „zdravý sedliacky rozum“. Bohužiaľ, rodičia pracujú na tri zmeny, cestujú za prácou na tzv. „týždňovky“, mamy nemajú čas porozprávať sa so svojimi deťmi niekoľko dní a mohla by som takto vymenúvať nekonečné množstvo prekážok, ktoré oslabujú dosah rodiča na svoje dieťa. Preto je potrebné vedieť navzájom spolupracovať, nekriticizovať, o vzniknutých problémoch sa porozprávať a snažiť sa ich spoločne vyriešiť.

Je potrebné uvedomiť si, že tak ako tomu bolo pred niekoľkými rokmi, aj v súčasnosti by mali na dieťa vplývať aj iní dospelí – nielen z profesionálneho hľadiska – učители. Mali by ich usmerniť aj ľudia, ktorým sa niečo na správaní detí nepáči, vidí sa im neprirodzené či nevhodné. Ale ta-

kisto by sme mali deti vedieť pochváliť, ak dosiahnu nejaký úspech, ak sú slušné a voči potrebám iných pozorné.

Naším cieľom je, aby sme dosiahli prirodzenú spoluprácu rodiny a školy vo všetkých našich zložkách, pretože jednota vo výchove dieťaťa a mladého človeka je najpodstatnejšia. Musíme si všetci uvedomiť, že to, čo vstúpíme dieťaťu, si nesie so sebou celý život a akým je dieťaťom, takým bude človekom. Nemôžeme chcieť, aby každé dieťa vynikalo vo vzdelávaní, ale každé dieťa môže vynikať v slušnom správaní a zodpovednom konaní.

Mojím cieľom je, aby žiaci našej školy vedeli rešpektovať rady a usmernenia dospelých - svojich rodičov, starých rodičov, učiteľov a všetkých, ktorí ich chcú viesť správnou cestou. Aby vedeli slušne pozdraviť, o niečo požiadať, poďakovať, podeliť sa, pomôcť slabším, aby vedeli spolupracovať, vyjadriť primerane svoj názor, plniť si svoje povinnosti a tešiť sa z každého úspechu, ktorý dosiahnu vynaložením svojich síl.

Chcem aj touto cestou osloviť rodičov našich žiakov, aby s učiteľmi komunikovali nielen o tom, čo sa im nepáči alebo v prípade, že sa vyskytne nejaký problém. Škola a učители nie sú pre deti a rodičov strašiakom, je to miesto, v ktorom sa vaše deti učia žiť a spoznávať kolobeh života, učia sa rešpektovať pravidlá, žiť s kamarátmi a spolužiakmi, získavať vedomosti a hľadať si smer pre svoju budúcnosť. Chcem sa poďakovať všetkým rodičom, ktorí nám pomáhajú, podporujú naše snahy a vnímajú nás ako ľudí, ktorí sa snažia ich deti dobre pripraviť pre budúcnosť, ktorí nás povzbudia úprimným a milým slovom.

Každý jeden z nás má v škole svoje miesto, ktoré je iným spôsobom dôležité. Aby všetko fungovalo, musíme sa všetci snažiť a budeme právom hrdí na to, že patríme do našej školy.

Škola je miesto, kde sa učíme žiť! Učíme sa múdrosti, kamarátstvu, pomoci, odpúšťaniu, učíme sa rešpektovať pravidlá.

V závere sa chcem poďakovať našej bývalej pani riaditeľke, Mgr. Eve Tomešovej, za takmer 40-ročné pôsobenie na pôde školy v Moravskom Lieskovom, za odovzdávanie vedomostí a dobre mienených rád pedagógom, ostatným zamestnancom, rodičom a žiakom, za jej obetavosť i množstvo energie a času, ktorý venovala práci pre dobré meno školy. Chcem jej v mene mnohých popriať veľa zdravia a veľa pokojne prežitých dní počas dôchodku.

Vo svojom mene a v mene kolegov prajem všetkým (zamestnancom školy, žiakom i rodičom) dobrú vzájomnú spoluprácu, veľa zdravia, síl, trpezlivosti a mnoho úspechov. Verím, že budeme spoločne robiť dobré meno sebe, našej škole i obci.

Nech je školský rok 2013/2014 pre nás šťastný a úspešný.

Mgr. Jana Lacková,
riaditeľka Spojenej školy,
Moravské Lieskové 252

Benedikt XVI.: Večný život

Po slávnosti Všetkých svätých nás Cirkev pozýva, aby sme pamätali na všetkých zosnulých veriacich. Aby sme upreli svoj pohľad na mnohé tváre tých, ktorí už zavřili svoju pozemskú púť. Chcem vám ponúknuť niekoľko jednoduchých myšlienok o realite smrti, ktorá pre nás kresťanov je ožiarená zmŕtvychvstaním Krista, aby sme si obnovili našu vieru vo večný život.

V týchto dňoch navštevujeme cintoríny, aby sme sa modlili za tie osoby, ktoré nás už opustili. Chodievame tam navštíviť ich, aby sme im takýmto spôsobom nanovo vyjadrili svoje city, aby sme znova pocítili ich blízkosť, ale pamätajúc tiež na jednu pasáž z Vyznania viery: v spoločenstve svätých je úzke spojenie medzi nami, ktorí ešte kráča- me na tejto zemi a mnohými bratmi a sestrami, ktorí už dosiahli večnosť.

Ludia sa od nepamäti zaujímali o osud svojich mŕtvych a hľadali spôsob, ako im darovať druhý život prostredníctvom pozornosti, starostlivosti a lásky. V určitom zmysle si chceli zachovať ich životné skúsenosti; paradoxne ako žili, čo milovali, z čoho mali strach, v čo dúfali a čo nemali radi, to všetko objavujeme pri hrobách, pred ktorými sa vynárajú spomienky. Hroby sú ako by zrkadlom ich sveta.

Prečo je tomu tak? Pretože napriek tomu, že smrť je v našej spoločnosti často takmer zakázanou témou a je tu snaha vymazať z našej mysle akúkoľvek predstavu o smrti, ona ovplyvňuje každého z nás, ovplyvňuje každého človeka každého veku a každého priestoru. Pred týmto tajomstvom všetci, aj keď nevedomky, hľadáme niečo, čo nás vy- zýva dúfať, nejaké znamenie, ktoré by nás povzbudilo, nejaký horizont, ktorý by sa pred nami otváral niečo, čo nám ponúka budúcnosť. Cesta smrti je v skutočnosti cestou nádeje a prechádzať sa po našich cintorínoch a čítať nápisy na náhrobných kameňoch je cestou v znamení nádeje večnosti.

Ale zároveň sa pýtame: Prečo zakúšame strach pred smrťou? Prečo veľká časť ľudstva nikdy neuverila tomu, že tam za tým už nič neexistuje? Povedal by som, že existuje mnoho odpovedí. Bojíme sa smrti, pretože máme strach z

ničoty, pretože odchádzame do niečo- ho, čo nepoznáme, čo je nepreskúma- né. Preto v nás existuje pocit odmiet- nutia, pretože nedokážeme akceptovať, že všetko krásne a veľké, čo sme zažili počas našej existencie, by malo byť zra- zu zničené a akoby hodené do priepasti ničoty. Predovšetkým cítime, že láska povoláva a hlavne vyžaduje večnosť a nie je možné akceptovať, že by mala byť zničená smrťou v jedinom okamihu.

Máme strach pred smrťou, pretože keď sa nachádzame v blízkosti konca našej existencie, vnímame, že tu bude akýsi súd našich skutkov, toho, ako sme žili náš život a predovšetkým tých tienistých miest, ktoré často úspešne dokážeme alebo sa pokúšame vymazať z nášho svedomia. Myslím si, že práve otázka súdu je často predmetom zá- ujmu o mŕtvych pre človeka všetkých čias, osobitne o ľudí, ktorí boli preňho významní a už nie sú v jeho blízkosti na ceste pozemským životom. V urči- tom zmysle sú prejavy pozornosti a lás- ky, ktorými zahŕňame zosnulého, spô- sobom akoby ochrany v presvedčení, že pri súde neostane bez podpory. Toto si môžeme všimnúť vo väčšine kultúr, ktoré charakterizujú dejiny človeka.

Dnes sa svet stal veľmi racionálnym, alebo lepšie povedané, rozšírila sa ten- dencia myslieť si, že každá realita musí byť konfrontovaná s kritériami vede- kej skúsenosti, a že na veľkú otázku o smrti sa musí odpovedať nielen vierou, ale vychádzajúc z empirického, skúse- nostného poznania. Preto, že sa tomu nevenuje dostatočná pozornosť, sa upadá do foriem špiritizmu, do poku- šenia mať nejaký kontakt so záhrob- ným svetom, takmer s predstavou, ako- by tam existovala kópia našej súčasnej reality.

Slávnosť všetkých svätých a Spo- mienka na všetkých zosnulých nám hovoria, že iba ten, kto dokáže v smr- ti rozpoznať veľkú nádej, môže tiež žiť životom, ktorý vychádza z nádeje. Ak človeka zredukujeme jedine na jeho horizontálnu dimenziu a na to, čo sa môže poznať empirickou skúsenosťou, život stratí svoj hlboký zmysel. Človek potrebuje večnosť a každá iná nádej je pre neho príliš krátkou a príliš limito-

vanou. Človek je vysvetliteľný jedine v prípade ak existuje Láska, ktorá preko- náva každé odlúčenie, aj to po smrti, v absolútne, ktoré prevyšuje aj čas a priestor. Človek je vysvetliteľný, teda nachádza svoj najhlbší zmysel, iba ak existuje Boh. My vieme, že Boh neostal v akejsi vzdialenosti, ale priblížil sa k nám, vstúpil do nášho života a hovorí: «Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky» (Jn 11,25-26).

Skúsme sa na chvíľu v myšlienkach zahľadiť na scénu z Kalvárie a znova si vypočujme Ježišove slová, ktoré po- vedal z križa, obrátiac sa na ukrižova- ného lotra po jeho pravici: «Veru, ho- vorím ti: Dnes budeš so mnou v raji» (Lk 23,43). Spomeňme si na dvoch učeníkov na ceste do Emauz, keď po tom, čo prešli dlhú cestu so vzkriese- ným Ježišom, ho spoznávajú a bez otá- ľania sa rýchlo vracajú do Jeruzalema, aby zvestovali Pánovo zmŕtvychvstanie (porov. Lk 24,13-35). V novom svet- le a s jasnosťou sa im v mysli vynorili Majstrove slová: «Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo bol by som vám povedal, že vám idem pri- praviť miesto?!» (Jn 14,1-2). Boh sa skutočne zjavil, stal sa dostupným a tak miloval svet, «že dal svojho jednorod- eného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život» (Jn 3,16) a v najväčšom prejave lásky križa, ponoriac sa do priepasti smrti, ju pre- mohol, vstal z mŕtvych a otvoril aj nám bránu večnosti. Kristus stojí pri nás po- čas noci smrti, ktorú on sám prekonal. Je Dobrý pastier a na jeho vedenie sa možno bez strachu spoľahnúť, preto- že on veľmi dobre pozná cestu aj skrze temnotu.

Každú nedeľu, keď recitujeme Krédo (pozn. vyznanie viery), potvrdzujeme túto pravdu. A prostredníctvom náv- števy cintorínov a modlitieb za našich zosnulých sme s láskou nanovo pozva- ní, aby sme si s odvahou obnovili našu vieru vo večný život, ba aby sme žili s touto veľkou nádejou a svedčili o nej celému svetu, že za prítomnosťou nie-

čo existuje. Práve viera vo večný život nejšie milovať túto našu zem a pracovať dali skutočnú a bezpečnú nádej.
dáva kresťanovi odvahy ešte intenzív- na budovaní jej budúcnosti, aby sme jej

Mgr. Eduard Lazo, farár

Bázeň pred Bohom

„Bázeň pred Hospodinom je počiatkom poznania; blázni pohrdajú múdrosťou a kázňou.“ (Prís 1, 7)

Vážení rodičia, študenti, deti!

V biblickej Knihe Prísloví nachádza sa mnoho výchovných skúseností a pravidiel. Sú tam výroky adresované rodičom a výroky adresované deťom. Pozorným čítaním tejto knihy môžu aj rodičia aj deti získať mnoho užitočného. Vrcholným výrokom tejto knihy sú práve slová: „Bázeň pred Hospodinom je počiatkom poznania.“

Bázeň pred Hospodinom je však aj princíp a základ slobody. Je toľko ľudí vo svete, ktorí by chceli nami manipulovať a ovládať nás ako také ovce, či teľatá. Bázeň pred Hospodinom nám umožňuje všetko jasne vidieť a hodnotiť a slobodne sa rozhodnúť. To platí aj o našich deťoch. Treba im ukázať naším vlastným príkladom, ako nás bázeň pred Hospodinom vedie k pravej slobode od tohto sveta. Či môže byť väčšia radosť pre rodiča, ako keď vidí, že sa jeho dieťa stáva pokojnou, rozumnou, slobodnou, vyváženou bytosťou? Bytosťou, ktorá ostáva sama sebou, nech by vonkajšie vetry akokoľvek menili svoj smer?

Byť slobodný neznamena, že si človek môže robiť, čo chce, čo mu momentálne napadne, čo mu chutí, čo sa mu zdá príjemné. Sloboda nie je svojvôľa, teda anarchia. Vandali, ktorých stopy vidíme aj na našich uliciach, devastujú areál obecnej škôlky, či zástavky autobusu, ktorí opakovane vypisujú hanlivé a šovinistické heslá proti luteránom, či iným skupinám ľudí, si myslia, že sú slobodní ľudia, keď sa môžu takto anonymne zviditeľňovať a ignorovať všetky normy slušného správania. Takisto tí, čo fetujú a oddávajú sa drogám, alkoholizmu, si môžu navrávať, že sú slobodní, keďže ignorujú všetky zásady zdravej životosprávy. Aj tí, čo vymýšľajú a realizujú podvody veľkých a obrovských rozmerov, si myslia, že sú slobodní, keďže sa domnievajú, že zákony sú len pre hlúpy plebs našej spoločnosti a oni sú nad zákonom, a keď dávajú najavo, že všetci, ktorých svo-

jimi podvodmi okrádajú alebo aj ožobračujú, sú im naisto ľahostajní a môžu kludne podochnúť na ulici. Ale všetci títo domnele slobodní ľudia sú v skutočnosti úbohí otroci diabla, hoci o tom nevedia. Sú diabolskými nástrojmi šírenia zla okolo seba, a ich koniec je sebazáhuba. Lebo to je tragická zákonitosť zla: Koho diabol použije na šírenie zla, toho nakoniec zahubí. V zmysle toho známeho ľudového príslovia: „čertu slúžil, čert ho vzal“. „Blázni pohrdajú múdrosťou a kázňou.“ Aj toto varovanie si treba vziať vážne k srdcu.

Jedine bázeň pred Hospodinom ukáže našim deťom, ako majú použiť poznanie, ktoré získavajú svojím vzdelávaním. S obavami sa pýtame, kedy si spoločnosť ako celok uvedomí túto vážnosť situácie, kedy pochopí, že oživenie bázne pred Hospodinom v srdciach mnohých ľudí potrebuje na svoju záchranu. A tak nielen v záujme osobného rastu našich detí treba ich viesť k bázni pred Hospodinom, ale aj preto, aby naše deti, keď vyrastú, vniesli do spoločnosti etickú zodpovednosť ako protiváhu neetickej nezodpovednosti a chaosu, ktorý je čoraz väčší. Ponechať deti bez náboženskej výchovy, neviesť ich k bázni pred Hospodinom – to sa nám môže zdať pohodlné. Ale následky sú hrozné. Systematické odbúravanie bázne pred Hospodinom v desaťročiach a gresívneho ateizmu v školách a celom výchovnom procese prinieslo veľmi zlé ovocie. Ale veľká zodpovednosť je aj na rodinách, ktoré vo veľmi veľkej miere zlyhali. Je 20 rokov po revolúcii, nikto nikoho nesleduje, neudáva. Kde sú rodičia, aký príklad dávajú starí a krstní rodičia? Tým viac by sme si mali teraz uvedomiť, čo je našou povinnosťou pri náboženskej a mravnej výchove našich detí. Mali by sme urobiť všetko, aby sa naše rodiny stali výrazne kresťanskými rodinami. Bázeň pred Hospodinom by nás mala viesť k zodpovednosti za výchovu detí, bázeň pred Hospodinom by mala byť hlavným princípom tejto výchovy.

Mgr. Peter Maca, školský dekan POS ECAV

PRAVIDELNÁ PRECHÁDZKA DO HISTÓRIE

Rodinné albumy mnohých našich spoluobčanov ukrývajú rôzne okamihy. Počnúc tými veselými, či v neposlednom rade i fotografiami zobrazujúcimi smútok a utrpenie života. Dokumentujú dobu svojho vzniku, tvar krajiny a prostredia i možnosti vtedajšieho technického vývoja. Ľudia na fotografiách sú nám známi a veľmi blízki, no žiaľ, mnohí sú už našej pamäti neznámi a o niektorých len neisto tápeme – to je možno ten či onen človek.

Smrť arcivojvodu Františka Ferdi-

nanda zapríčinená atentátom Gavrila vtedajšieho Morvamogyoród, ako bol vtedajší úradný názov našej obce. Po vyhlásení čiastočnej mobilizácie 26. júla 1914 začali prichádzať regrúti z 3 hornouhorských žúp – trenčianskej (tam spadala i naša obec), oravskej a turčianskej župy k 71. infanterii regimentu (pešiemu pluku), nazývaného tiež drotársky regiment, do Trenčína. Prisahali vernosť cisárovi a svojej rakúsko-uhorskej vlasti, veď inú vlasť

vtedy ani nemali. Bojovali aj za svojich kamarátov, aj za česť plukovnej zástavy v duchu svojho hesla „In Treue Fest“ – „pevní vo vernosti“. Majiteľom pluku, ako bolo vtedy vo zvyku, bol podmaršál Anton von Galgotzy. Pluk tvorili z 85 % Slováci. Ich výložky boli rakovo červené a gombíky žlté. Stali sa známymi všade tam, kde bojovali. Nepatrná časť občanov narukovala tiež k inému pešiemu pluku do Prešporka (72. peší pluk), alebo k 15. honvédskeму pluku v Trenčíne. Drotársky legiment, teda

► prvé jeho ešalony sa zapojil do 1. svetovej vojny už v auguste 1914. Smerovali do haličského Tarnowa na území dnešného Poľska. Tu sa 71. pluk ako súčasť cisárskej kráľovskej armády (c.k.), ktorého veliteľom bol Žigmund Prey, včlenil do 1. poľnej armády generála jazdecka Viktora Dankla a bojovali proti cárskej ruskej armáde. Naši rodáci si hanbu neurobili, mnoho z nich vyznamenali a hlavný veliteľ východnej armády udelil pluku 3x najvyššiu pochvalu. Dokumentuje to i archívna snímka, kde na hrudi niektorých vojakov sú vyznamenania. Záber je pravdepodobne z doby 1914 – jeseň 1916 niekde na území Poľska. Vojak sediaci v dolnom rade, tretí zľava, s bielym límcom v hodnosti slobodníka a metálom na hrudi, je Lieskovan Ján Dudík z Popelkech mlynov, ktorý prežil 1. svetovú

vojnu a až 4 roky po jej skončení sa vrátil domov do rodnej obce. Je pravdepodobné, že na zábere sú i ďalší Lieskovania, ktorých totožnosť nepoznáme. Preto i touto cestou prosíme čitateľov Hlásnika o pomoc. Možno niekto má doma tiež tento záber, alebo pozná niekoho z rodiny a vedel by tak poskytnúť cenné informácie o vojakoch z fotografie do redakcie Hlásnika. V jesennom období 1916 presunuli 71. a 72. peší pluk na taliansky front. I tu naši rodáci v bojoch na rieke Soči a Piave preukázali svoju bojovú zdatnosť. Je tiež známe, že veľa žien z Lieskového cestovalo až sem na taliansky front za svojimi mužmi a synmi, aby ich videli, veľakrát i naposledy. Do srbského mesta Kragujevac bol presunutý náhradný prápor 71. pešieho pluku, kde v roku 1918 vypukla známa vzbura a 44 voja-

kov bolo popravených. Žiaľ, i taká bola vojna počas monarchie.

Pri bojoch na rieke Piave v 1917 sa prapore pluku zakopali pri Noveta di Piave a prešli do obrany až do 4. novembra 1918 do zastavenia palby. Veľa Lieskovanov padlo na Piave, čo si dobre pamätajú tí skôr narodení. Veľa z nich má tam niekde svoje mohyly a mnohých miesta odpočinku už nevieme, lebo vojenské cintoríny boli zrušené. Mnohé dal taliansky vodca Benito Mussolini presťahovať a združiť bývalých sokov na spoločnom vojenskom cintoríne (vojenský cintorín) napr. Sacratio Militare cimitero di Asiago a iné miesta.

V pátraní po našich príbuzných veľmi pomôžu i vojenské archívy v Bratislave, Viedni, Budapešti i Prahe, kde však, žiaľ, Veľká voda zatopila kartotéku a znehodnotila ju tak. Spoločnosť M. R. Štefánika napríklad usporadúva zájazdy po pamätníkoch 1. svetovej vojny v Slovinsku a Taliansku. I to je cesta, ako nájsť hrob svojho príbuzného. Veď na vojenskom cintoríne Loče neďaleko Tolmin v roku 2010 odhalil slovinský a náš slovenský minister obrany pamätník so slovenským nápisom, kde je spomenutý 71. trenčiansky peší pluk a 72. bratislavský peší pluk. Možno i tam sú pozostatky našich rodákov.

M.K.

Pramene: Výstava na Trenčianskom Hrade - História Trenčianskeho 71. pešieho „drotárskeho“ pluku

◀ **Rodinná fotografia – na fotke sediaci v dolnej rade, tretí zľava, s metálom na hrudi a bielym límcom okolo krku – Ján Dudík v 1. svetovej vojne.**

Zaujímavosti o počasí

Vážení čitatelia.

V minulom čísle Hlásnika ste sa dozvedeli skutočnosti o suchom počasí v rokoch 1917 a 1947. Ak prelistujeme monografiu (publikáciu) P. Dzuráka a D. Ochodnického – Bošácka dolina sa na strane č. 122 a 123 dozvieme zaujímavé skutočnosti o počasí v našom kraji i v okolitých krajinách, ktoré zaznamenali v svojich zápiskoch Dr. J.L.Holuby ev.a.v. kňaz v Zemianskom Podhradí (1836-1928) a V.L.Rizner ev.a.v. kantor, učiteľ v Zemianskom Podhradí (1849-1913).

Dr. J.L.Holuby

Rok 1866 bol rokom ťažkých návštev božích. Od počiatku roka do mája bolo neobyčajne chladno. 24. máj – silný mráz. Opálil všetky stromy a osenia. Na tento deň mám v

tomto denníku poznačené: orechy, viniče, ovocné stromy, agáty, buky, ba aj výhonky vrb. V poli fazuľa, zemiaky, kukurica – celé pomrzli. O následkoch spôsobených dlhotrvajúcim suchom o niečo neskôr píše vo svojich zápiskoch aj V.L. Rizner toto:

16. júl 1880. Horúčava náramná panuje. Dažďa o ktorý denne Boha prosíme nič. Pasienky sú načisto vypálené, všetko vädné, obilie schne. Už dlho rokov takej suchoty a neznesiteľných horúčav nebolo. Boh nás uchovaj. Ďalej sa dočítame v spomenutej publikácii (str. 123). V tejto súvislosti dovoľujeme si uviesť niekoľko údajov o mimoriadne suchých rokoch v minulých storočiach.

Rok 627 (p.k.) – vyschli pramene a ľudia hynuli.

Rok 879 – nebolo možné pracovať na poli. Kto však vydržal, buď ho porazilo, alebo dostal úpal.

Rok 973 – byliny na poli boli spálené ako v peci.

Rok 1000 – Vo Francúzsku strašné horúčavy, rieky vyschli a zápach spolu so splodinami uhynutých rýb zapríčinili mor.

Rok 1014 – vyschli v Alsasku a v Lotrinsku studne a rieky.

Rok 1132 – vyschol Rýn.

Rok 1303 – Bolo možné prejsť po suchom koryte Rýna a Dunaja.

Rok 1535 – Vyschli vo Francúzsku rieky Seina a Loire.

Rok 1556 – V celej Európe veľké horúčavy.

Rok 1614 – Vyschli vo Francúzsku a vo Švajčiarsku studne a jazerá.

Podobné horúčavy boli aj v rokoch 1646, 1679 a 1701.

Rok 1705 – Nepršalo od marca do októbra ani jeden raz.

Veľké horúčavy boli v r. 1724, 1746, 1755, 1811.

Pre veľkú horúčavu (40°C) boli v lete 1815 divadlá zatvorené.

Elena Drobná

ZDRAVOTNÉ OKIENKO

Oslabená imunita

Oslabená obranyschopnosť znamená opakovaný výskyt infekčných ochorení - časté prechladnutia, angíny, zápal priedušiek alebo akné. Prebiehajúce infekčné ochorenia potrebujú nadpriemerne dlhý čas na to, aby prešli do fázy uzdravovania.

Hlavným spúšťačom oslabenia imunity sú chyby v stravovaní a dlhodobé psychické a fyzické zaťaženie. Naš imunitný systém je v úzkom kontakte so psychikou. Posilňuje ho nádej, radosť zo života, pohoda, spokojnosť, a naopak, oslabuje smútok, strach, nepokoj, zúfalosť a beznádej. Stresovaní ľudia sa prikláňajú na základe chronického nedostatku času k nevhodným stravovacím návykom. Imunitný systém starších

ľudí s pribúdajúcimi rokmi slabne a zvyšuje sa riziko ochorenia, pričom infekcie prebiehajú inak ako u mladších. Seniori netvorí vysokú telesnú teplotu, ich organizmus už nie schopný takých výkonov, aby dosiahli vysokú teplotu. Preto nesmú považovať teplotu 38°C za samozrejmy prejav banálneho ochorenia.

Čo pomáha imunitnému systému

Bielkoviny, ktoré pôsobia na imunitný systém nájdeme v zemiakoch, slnečnicových semienkach, sezame, strukovinách, orieškoch, čokoláde, pšeničných klíčkoch, ovsených vločkách a syre.

Vitamín A a karotén, ktoré regenerujú poškodené sliznice. Zdrojom karoténu sú mrkva, červený a žltý melón, dyna, červená paprika, kapusta, hlávkový šalát, špenát.

Vitamín B6 podporuje tvorbu bielkovín v organizme a má základný význam na fungovanie imunitného systému. Veľké množstvo tohto vitamínu je v obilí, zemiakoch a strukovinách.

Kyselina listová mobilizuje tvorbu protilátok pri ochorení. Nájdeme ju v listovej zelenine, karfirole, brokolici, hrášku, kapuste, keli, sóji, špenáte, petržlene.

Vitamín C je najznámejší imuno-vitamín. Kiwi má oveľa viac vitamínu C

ako pomaranče a citróny.

Vitamín E podporuje tvorbu protilátok. Nachádza sa v rastlinných olejoch hrozna a orechoch.

Magnézium klesá v organizme, keď sa človek nachádza pod stálym stresom – čo môže byť aj dôvodom, prečo stres prispieva k vyvolaniu choroby. Obsahuje ho mak, ovsené vločky, hrach, slnečnicové semená, tofu, horká čokoláda.

Zinok nájdeme v pšeničných klíčkoch a v strukovinách.

Baktérie kyseliny mliečnej - živé kultúry z jogurtu a kefíru podporujú imunitný systém.

Žiadne cigarety a alkohol! Obe látky ničia vo veľkej miere vitamín C.

Zuzana Lahvičková

Mikroorganizmy človeka

Na človeka vplývajú mnohé podnety a to viditeľné alebo neviditeľné, vnímateľné alebo nevnímateľné, ktoré mnohokrát rozhodujú o kvalite života a o bytí alebo o jeho konci. Významné miesto v tomto smere majú mikroorganizmy. Mikroorganizmy sú nevyhnutnou súčasťou existencie ľudskej populácie a možno prehlásiť, že na svete za normálnych okolností niet človeka a ani živého tvora, čo by nebol osídlený množstvom mikroorganizmov. Hneď na začiatku treba prehlásiť, že mikroorganizmy nevznikli preto, aby škodili svojmu hostiteľovi, v našom prípade ľudskej populácii. Človek nemôže žiť bez mikróbov. Vystupuje tu otázka, o aké mikróby ide, aký majú pomer k svojmu objektu a ako človek mení vzťah mikróbov k svojej existencii. Ak si všimneme mikroorganizmy v tráviacom systéme, kde ich je najviac a majú značný význam pre imunitu, zdravie a vôbec pre život. V minulosti ľudstvo nemalo mrazničky, chladničky, úplne inak sa stravovalo, neboli tzv. E-korigencie jedál a mnohé prísady, neboli k dispozícii mnohé dezinfekčné a čistiace prostriedky a ľudia žili. Až sa zistilo, že nákazlivé ochorenia sú vyvolané mikroorganizmami, nastúpila predstava, že mikroorganizmy sú zbytočné, že ich treba likvidovať a bude pokoj. Infekčné ochorenia sa už v mnohom dajú regulovať, možno im predchádzať napríklad očkovaním a rešpektovaním hygienických zásad a dajú sa liečiť antibiotikami a chemoterapeutikami. Avšak, začali sa masívne šíriť iné ochorenia, a to hlavne vo vyspelých civilizovaných krajinách, kde značný boj o čistotu prináša aj negatíva. Vznikajú ochorenia, ktoré sa nekontrolovateľne šíria, nie sú nákazlivé a ktoré majú značný význam pre spoločnosť. Spomenieme len alergické ochorenia, obezitu, nádorové stavy a mnohé iné zdravotné komplikácie. Deti postihnuté alergickými prejavmi majú značnú absenciu v škole, majú znížené sebavedomie, liečba je značne nákladná, boja sa konzumácie niektorých potravín, musia rešpektovať mnohé odporúčania. Alergia sa šíri a to hlavne vo vyspelých civilizovaných krajinách a Európska únia vydala i „Bielu knihu o alergií“ v snahe zastaviť tieto trendy. V niektorých ešte zaostalých krajinách alergia sa vyskytuje v 3 až 5 %, kým vo vyspelých je to až 40-45 %. Masívne sa šíri obezita (tučnota) a mnoho iných tzv. civilizačných ochorení. Na vzniku a šírení týchto ochorení sa zúčastňujú i mikroorganizmy a samozrejme aj štýl života súčasného človeka, ktorý sa líši od štýlu života človeka napríklad žijúceho pred 100 rokmi.

Otázka, čo sú to vôbec mikroorganizmy. Sú to iba baktérie? Dnes je to široká paleta voľným okom neviditeľných

častíc alebo buniek, ktoré majú vlastnosti živej matérie. Vedia sa rozmnožovať, majú látkovú výmenu, dráždivosť a funkciu, ktorá je pre človeka buď prospešná, indiferentná alebo škodlivá. V poslednom období veľkú hrozbu pre človeka predstavujú priony. Doteraz sa zistilo, že spôsobujú hlavne neurodegeneratívne ochorenia, spojené u človeka s demenciou. O ich objav sa zaslúžili hlavne dvaja vedci. Prvý bol D. C. Gajdušek, syn slovenských vystaľovalcov do USA, ktorý zistil u domorodcov v Novej Guiney, že po umretí člena rodiny, ostatní konzumujú jeho mozog. Dokázal experimentálne na opiciach, že týmto sa prenáša prion z jedenej osoby na druhú. Za objav dostal i Nobelovu cenu v roku 1976. Druhým bol S. Prusiner (USA), ktorý pôvodcu ochorenia oviec, kôz, kráv, mačiek i človeka izoloval a definoval. Dostal tiež v roku 1997 Nobelovu cenu. U dobytky je to tzv. „choroba šialených kráv“, ktorá môže prejsť i na človeka. Žiaľ, priony sa zistili i na Slovensku a tam, kde sa zistia, musí byť celé stádo zničené. Medzi mikroorganizmy ďalej patria **vírusy**. Ide o veľkú skupinu mikróbov, ktoré sú pre svoju schopnosť spôsobovať ochorenia známe a stále sa objavujú nové. Mnohí odborníci vypočítali, že poznáme iba 7-10% z množstva vírusov. Vírusy sa značne menia, rekombinujú, objavujú sa nové izolované zo zvierat. Len pri chrípke poznáme množstvo vírusov – španielska, ázijská, vtáčia, prasačia a iné a podobne poznáme i iné varianty vírusových ochorení (detská obrna, opar, zápal pľúc a hrdla, AIDS, hnačky a iné). Vírusy prejavujú svoju aktivitu len v živých bunkách, pričom využívajú ich látkovú výmenu. Ďalšiu skupinu tvoria **baktérie**, ktoré majú už tvar buniek, majú bunkovú membránu, nukleové kyseliny a boli objavené ako prvé a sú známi velikáni, ktorí mnohé objavili a vysvetlili (Pasteur, Koch, Mečnikov, Flemming a iní). Ďalšiu skupinu mikroorganizmov tvoria **kvasinky a plesne (patogénne huby)**, počet ktorých sa prudko zvyšuje v dôsledku používania mnohých liekov. K mikroorganizmom patria ešte **prvoky (protozoa)**, ktoré zapríčínujú tiež vážne infekcie. Mikróby osídľujúce človeka predstavujú značné množstvo elementov a v prvom rade majú význam pozitívny, pretože sú zodpovedné za vývoj mnohých fyziologických mechanizmov a hlavne za obranyschopnosť a za celkovú funkciu imunitného systému. Uvedená problematika je zložitá a náročná a ak má niekto záujem oboznámiť sa s uvedenými skutočnosťami, informácie môže nájsť v knihe „Mikroorganizmy človeka v zdraví a chorobe“, ktorú autori podarovali našej knižnici.

Prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc.

Podakovanie za zasielanie časopisu Moravskolieskovský Hlásnik

Predovšetkým chcem za seba i za iných poďakovať za zasielanie časopisu Moravskolieskovský Hlásnik. Pre niektorých z nás stáva sa táto skutočnosť jedným možným spôsobom, ktorá nám umožňuje byť v styku s domovinou, vi-

dieť, ako si spoluobčania žijú, čo robia a celkove, aká je situácia v obci a kraji, kde sme sa narodili a kde sme radi chodili. Každý človek sa niekde narodí, niekde robí prvé kroky, učí sa vyslovovať prvé slová a cíti ochrannú moc

svojich príbuzných. Prežívame detstvo, ako najvnímavejšie obdobie nášho vývinu, ktoré je formované prostredím, autoritami a všetkým, čo na nás vplýva. Postupne dozrievame, často v iných podmienkach a uchováame si základ,

ktorý sme dostali ako deti. Vzniká tu citová väzba k svojmu kraju a mnohokrát táto väzba silnie s príchodom rokov, keď sa človek oddáva spomienkam z mladosti. To, čo sme získali v detstve, pôsobí ako smernica pre život obohatený rôznymi skúsenosťami a kráčajúcim v spleti rôznych hodnôt. Veď život každého človeka je v dotyku so životmi iných a títo môžu mať na človeka vplyv pozitívny, indiferentný alebo negatívny, čo závisí hlavne od morálneho vybavenia týchto osôb. Každý z nás nesie si so sebou svoje JA, postoj k vecnému daniu a k iným osobám. Keď príde Hlásnik, okamžite ho človek číta a je zvedavý, čo sa v jeho milej obci deje, čo robia jeho priatelia, susedia, vedenie a všetci ľudia a porovnáva súčasnosť s minulosťou. Možno jednoznačne prehlásiť, že život ide dopredu, že princípy demokracie a uvoľnenia presakujú do

mysle ľudí a už nieto strachu z tých, čo sa snažili cez svoj egoizmus škodiť iným. Boli to kritici vždy a všetkého a nebrali ohľad na nič, hlavne, že uspokojovali svoje deformované JA.

Ako staršieho človeka skutočne teší i vyšší stupeň znášanlivosti medzi sebou a stlmenie i náboženských napätí. Prežil som etapu, keď štátne školy sa zrušili a boli pretransponované na náboženské, v ktorých sa skrývalo hlavne semeno nesváru.

Z Hlásnika možno usudzovať, že v našej obci je skutočne veľa spisovateľských a veľmi seriózných talentov, ktorí otvárajú mnohé otázky a vedia ich i poctivo analyzovať. Dozvedel som sa veľa, o čom som ani netušil, o školstve, hudbe, športovom živote, o spolupráci s moravskou obcou Strání, o počte obyvateľov a o celkových demografických trendoch. V ničom naša obec

nezaostáva za novodobými trendmi a tiež formálna stránka nášho Hlásnika má dobrú úroveň a možno ju porovnať s časopismi v mnohých mestách. Dokonca, objavili sa i osoby s citlivými básnickými prejavmi a treba ich podporovať, pretože v ovzduší nášho kraja je niečo, čo poéziu vždy podporovalo a podporovalo i iné smery umenia. Myslí si, že by bolo dobré, keby aj rodáci nateraz vzdialení od obce občas prispeli k programu časopisu a ukázali niečo zo svojich skúseností.

Nakoniec mi ostáva znova sa poďakovať za zasielanie Hlásnika, redakčnej rade za poctivú prácu a vedeniu obce za rozumné riadenie osudov mojich spoluobčanov. Prajem redaktorom a všetkým hlavne dobré zdravie, dobrú psychickú a sociálnu pohodu a úspechy v práci i v osobnom živote.

Prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc.,
Bratislava

Historická pamiatka alebo prales?

Určite existuje veľké množstvo kultúrnych pamiatok, o ktorých sa vie len málo, pretože sú skryté ľudskému oku. Z tohto dôvodu je dôležité udržiavať takéto miesta, aby sa na ne nezapadlo a naďalej sme sa nimi mohli pýšiť. Takýmito miestami sú určite aj cintoríny. Tajupľnejšie sú pre nás určite najmä tie staršie, kde sa dajú obdivovať rôzne netypické výzdoby alebo nápisy v starých písmach. Spomeniem

kradnutých na súkromné účely. Čo k tomu dodať? Takíto ľudia sú hodní len opovrhnutia, že sa neštítia narušiť „Svet mŕtvych“. Mnohé náhrobné kamene síce dodnes stoja, no cez bujný porast tráv, kríkov a stromov ich nemožno vidieť. Preto niektorí ľudia už o jeho existencii ani nevedia. A ak to takto zostane aj naďalej, o pár rokov sa zabudne úplne. V našej obci kedysi žilo takmer 300 Židov. V štyridsiatych rokoch však boli takmer všetci nútené transportovaní do koncentračných táborov. Iba zopár výnimkám sa podarilo ukryť a prežiť II. svetovú vojnu. Potom to už však šlo s ich kultúrou „dole vodou“. Po čase zbúrali aj ich synagógu v obci a ako pamiatka zostal už len židovský cintorín.

A dnes... Dnes je to ešte horšie...

Verím však, že sa nájdu ľudia, ktorí toto miesto nenechajú chátrať. Veď predsa historická pamiatka by sa nemala zmeŕňať na prales!

Monika Kusendová

Vysvedčenie s hudbou

Piatkový podvečer 28. júna 2013 v Moravskom Lieskovom patrila deťom. Ako odmenu za dobré vysvedčenie sme pre ne pripravili na futbalom ihrisku opekačku spojenú s detským tetovaním, nechýbala trampolína a hojdačky. To všetko prebiehalo pri počúvaní koncertu hudobno-tanečnej skupiny Dúhové eminencie, zatancovali aj princezné Yasmin. Veľká atrakcia pre deti bola hasičská ukážka - deti si samy vyskúšali "hasiť". Poďakovanie patrí pánovi Milanovi Križákovi za nezištné poskytnutie špekáčok pre deti.

M.N.

Prednášky v projekte „Grundtvig“ pokračujú

Letné hrejivé lúče lákajú plným právom k zaslúženému oddychu a dovolenkám, napriek tomu v Evanjelickej cirkvi pokračovala reťaz vzdelávacích prednášok zameraných po pri ekológii aj na zdravie a životosprávu.

Nosnou témou tretieho stretnutia návštevníkov v tomto roku v rámci projektu Grundtvig v cirkevnom zbore Moravské Lieskové bol človek - klenot stvorenstva.

Poslucháčov, ktorí sa stretli 25. júna v miestnej klubovni Jednoty dôchodcov privítala vedúca Oltárneho krúžku žien Anny Hollej Viera Macová. Predstavila tému stretnutia: „Ľudský organizmus a jeho prevencia“ i vzácnu prednášateľku, internú lekárku MUDr. Boženu Janovicovú.

Prednášateľka v rámci prednášky populárne-náučným spôsobom prezentovala jednotlivé ľudské orgány, ich najčastejšie príčiny ochorenia, ako aj metódy ako im predchádzať. Po prednáške sa poslucháči mali taktiež možnosť pýtať na konkrétne témy z oblasti zdravotvedy a internej medicíny. Potešiteľným faktom je narastajúci počet poslucháčov ako aj ich zastúpenie naprieč konfesijnou príslušnosťou.

Mgr. Peter Maca

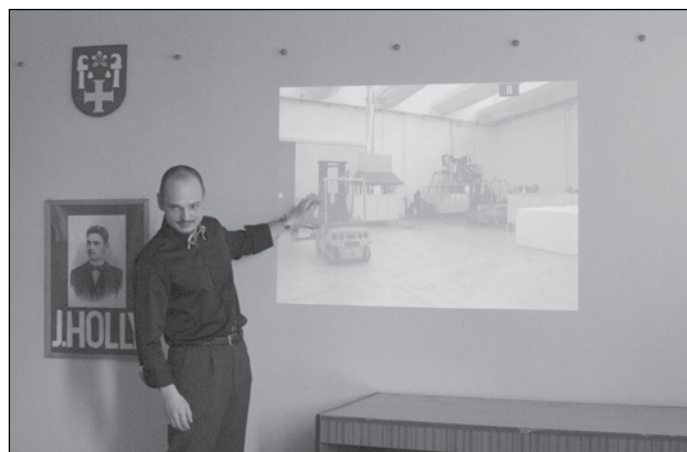
gie a trvalo udržateľného rozvoja.

Po úvode brata farára Petra Macu tému prednášky „Ekologické materiály v nábytkárstve“ objasnil prítomným zo svojich skúseností a praxe Ján Maca. V súčasnosti pôsobí ako interiérový dizajnér v spoločnosti Decoland v Prahe, kde prichádza do styku so širokou ponukou dizajnových nábytkárskych firiem.

Na príklade štyroch firiem (Dorelan, Team7, Moretti Compact, Presotto Italia) priblížil vzťah nábytku a používaných materiálov k životnému prostrediu i zdravému životu človeka. Prítomní účastníci, ktorí si napriek dovolenkovému času a vysokým teplotám prišli vypočuť tieto informácie, sa tak napríklad dozvedeli, čo v sebe ukrýva matrac, ako môže výroba nábytku z dreveného masívu trvať 85 rokov a prečo nie je drevotrieska ako drevotrieska. Prednáška tak plynule prešla do diskusie nielen o materiáloch, ale i prístupe firiem k ekológii a hľadaniu lepších riešení v dizajne i v technológiách.

Dúfame a podľa reakcií prítomných tomu veríme, že toto stretnutie bolo pre všetkých prínosné a naplnilo svoj účel, teda že prinieslo vedomosti, ktoré budú aj v budúcnosti pre každého využiteľné v bežnom živote. V tomto prípade sú to informácie tom, z čoho sa skladá nábytok a ako nás to môže ovplyvňovať.

Mgr. art. Ján Maca

V sobotu 27. júla 2013 sa v Osvetovom dome v Moravskom Lieskovom uskutočnilo v poradí štvrté stretnutie z cyklu prednášok, ktoré miestny evanjelický zbor organizuje v rámci medzinárodného projektu „Grundtvig – učiace sa partnerstvá“ zameraného na vzdelávanie v oblasti ekoló-

Svätí bez hraníc

Brány francúzskeho Štrasburgu privítali

3. júla tohto roku 49 účastníkov z 21 krajín celého sveta na Medzinárodnom ekumenickom seminári. Tohtoročný, v poradí už 47. výročný seminár sa niesol v duchu témy: „Svätí / svätci bez hraníc“. Ako jediný delegát z krajín bývalého Československa sa zúčastnil tohto podujatia, na základe poverenia dôstojného pána gene-

rálneho biskupa ECAV na Slovensku PhDr. Miloša Klátika, PhD., evanjelický zborový farár z Moravského Lieskového, Peter Maca.

Úvodné stretnutie a zoznámenie prebehlo 3. júla večer v sídle Inštitútu pre ekumenické záležitosti v Štrasburgu. Od 4. do 9. júla nasledovali každodenné prednášky na jednotlivé dielčie témy v podaní renomovaných vysokoškolských pedagógov z rôznych európskych aj zámorských univerzít. Delegáti tak mali možnosť vypočuť si príspevky a odborné pohľady na témy ako: Svätí a svätosť v Biblii, Vývoj svätosti – historický prehľad, Reformácia a svätci, Katolícky proces kanonizácie, ekumenickí pionieri ako vzor, Dietrich Bonhoeffer, Svätci ako zvieratá – zvieratá ako svätci,... Azda najviac obohacujúce prednášky boli o spôsobe hagiografie v pravoslávnej cirkvi

Priestory EÚ parlamentu

a možnosť si následne neskôršie vytvoriť vnútornú komparáciu s procesom kanonizácie Rímsko – katolíckej cirkvi. V poobedňajších hodinách popri prednáškach prebiehali pracovné skupiny, v ktorých jednotliví účastníci prezentovali svoje stanovisko k predloženým témam a obohacovali plénum o regionálne informácie. Delegát za Evanjelickú cirkev na Slovensku, farár Peter Maca, prezentoval doterajšie skúsenosti, najmä vytvorenie unikátnej ekumenickej spolupráce na predchádzajúcom pôsobisku v Rejdovej medzi domácimi evanjelikmi a gréko-katolíckmi z Telgártu a rímo-katolíckmi z Červenej Skaly, keď v roku 2007 kázal ako evanjelický farár po prvý krát po 300 rokoch v pôvodne pravoslávnom kostole.

V rámci zoznamovacieho večera predstavil každý účastník svoju vlasť. Autor článku prezentoval Slovensko aj

konkrétne obec Moravské Lieskové pomocou regionálnej špeciality.

5. júl bol venovaný spoločnej návšteve parlamentu EÚ. Popri prehliadke tejto veľkolepej celoeurópskej ustanovizne bola možnosť debaty a osobného kontaktu s podpredsedom parlamentu EÚ Reinerom Wielandom.

Zúčastniť sa tohto ekumenického seminára tak opätovne vnútorne budovalo všetkých účastníkov. Naskytla sa nevšedná príležitosť obohatiť si povedomie mnohými a cennými informáciami. Každá z cirkví má svoje stanovisko, v niečom sa toto stanovisko líši od ostatných, ale máme spoločný cieľ - vieru v Ježiša Krista a túžbu aj prostredníctvom životného odkazu viery svätcov, svätých privádzať ostatných bližšie ku Kristu. Ide nám všetkým o záchranu, spásu ľudí. To je náš mandát každého kresťana.

Malý katechizmus Dr. Martina Luthera k tejto téme vraví: „... o úcte k svätým učíme, že si svätých máme pripomínať, aby sme tým posilnili našu vieru, keď vidíme, ako dosiahli milosť a ako im pomohla viera. Okrem toho si máme z ich dobrých skutkov vziať príklad pre svoje zamestnanie.“

Mgr. Peter Maca, ev.a.v. farár

Futbalový turnaj

Dňa 6. 7. 2013 sme v Moravskom Lieskovom na multifunkčnom ihrisku zorganizovali turnaj v malom futbale LR CUP, na ktorom sa zúčastnilo 5 tímov z okolia Nového Mesta nad Váhom a dva z nich boli z Moravského Lieskového. Tri tímy na poslednú chvíľu

zrušili svoju účasť, čo nás veľmi mrzí. Naším hlavným cieľom bolo, aby sa tu všetci cítili dobre, zahráli si dobrý futbal a v prvom rade sa zabavili, čo sa nám, myslíme, aj podarilo. Všetky zápasy boli vyrovnané, no čím viac sa blížil záver turnaja, stupňovalo sa aj napätie a rivalita. Na turnaji sa zúčastnili kvalitne poskladané tímy a padalo veľa gólov, čo určite potešilo aj oko diváka. Prvé miesto si vybojoval ETNA Team, 2. miesto FC Iskrička, 3. miesto FC Nám sa Nechce, 4. miesto REPROGAS Team, 5. miesto LR Team. Týmto by sme sa chceli poďakovať všetkým

sponzorom, všetkým, ktorí nám pomáhali pripraviť občerstvenie a ozvučenie turnaja a samozrejme všetkým zúčastneným tímom. Dúfame, že sa tu každému páčilo a veríme, že sa takto stretne aj o rok a ešte vo väčšom počte hráčov a divákov.

Roman Vychlopen, Ladislav Révay

XII. ročník hasičskej súťaže o putovný Podjavorinský pohár

putovné poháre

Moravské Lieskové - za krásneho letného dňa v sobotu 27.7.2013 bolo dejiskom XII. ročníka súťaže hasičských družstiev o putovný Podjavorinský pohár. Miestny dobrovoľný hasičský zbor pod vedením predsedu Bc. Radoslava Pavlíka pripravil nielen pre hasičov, ale pre všetkých obyvateľov obce peknú akciu.

Súťaže sa zúčastnilo 14 hasičských družstiev v kategóriách muži, ženy, muži nad 35 rokov a po prvýkrát aj kategória dorastenci. Súťaž oficiálne začala nástupom súťažných družstiev, otvorili ju veliteľ súťaže Bc. Radoslav Pavlík a starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek, ktorí privítali všetkých hostí a všetkých súťažiacich. Po oboznámení družstiev s podmienkami súťaže sa začalo prvé kolo požiarneho útoku.

Súťažilo sa v disciplíne požiarneho útoku spôsobom „hurá systém“. Každé družstvo vykonalo dva požiarne útoky, do hodnotenia sa počítal lepší dosiahnutý čas.

V kategórii žien súťažili iba dve družstvá, kde prvé miesto obsadili hasičky DHZ Topolecká (18,56 sek) a na druhom mieste sa umiestnili hasičky DHZ Vrbové (21,51 sek).

V kategórii mužov zvíťazilo družstvo hasičov DHZ Topolecká (14,27 sek). Ďalšie umiestnenie: 2. DHZ Drgoňová Dolina (14,91 sek), 3. DHZ Cetuna (15,70 sek), 4. DHZ Stará Turá A (19,35 sek), 5. DHZ Stará Turá B (20,09 sek), 6. DHZ Zemianske Podhradie (20,32 sek.), 7. DHZ Hrubá Strana (24,70 sek), 8. DHZ Trenčianske Bohuslavice (25,72 sek.), 9. DHZ Bučovec (42,87), 10. DHZ Vrbové (ND).

V kategórii mužov nad 35 rokov súťažilo iba domáce družstvo hasičov DHZ Moravské Lieskové (25,57 sek.).

V novej kategórii dorastenci súťažilo tiež iba domáce družstvo DHZ Moravské Lieskové (33,86 sek.), ktoré malo na tejto súťaži svoju prvú premiéru a súťaž.

V súťaži sa stretli na popredných miestach vyrovnané

hasičské družstvá. Časy všetkých boli vynikajúce. Vo výkonoch išlo naozaj iba o desatiny sekundy. Vyvrcholením súťaže bolo vyhodnotenie výkonov jednotlivých družstiev a odovzdanie veľkého putovného Podjavorinského pohára, diplomov a cien.

V závere súťaže sa veliteľ súťaže a starosta obce poďakovali za obetavú prácu pri príprave, organizovaní a realizácii súťaže členom DHZ Moravské Lieskové, ktorí sa postarali o materiálne a technické zabezpečenie súťaže, ktorá bola na veľmi dobrej úrovni. Poďakovanie patrilo i rozhodcom a súťažiacim za ich vzorné vystupovanie a kvalitné výsledky a vieru v to, že hasičskej súťaže o putovný Podjavorinský pohár v budúcom roku sa zúčastní viac družstiev a putovný pohár zostane našim domácim hasičom. O príjemnú atmosféru počas útokov sa staral rozhodca a komentátor Ivan Krúpa, ktorý nechýba na každom ročníku, a preto mu patrí veľká vďaka. Po oficiálnom vyhodnotení a odovzdaní cien pokračovala voľná zábava s dobrou hudbou DJ Kyslík a občerstvením do skorých ranných hodín.

Veľká vďaka patrí sponzorom, ktorí sa nemalou mierou podieľali na zdarnom priebehu súťaže. Finančne prispeli a ceny pre jednotlivé družstvá poskytli: HPM Therm s.r.o. Moravské Lieskové, TEXO – tlačiareň NMnV, JAKUB-predajňa autodielov NMnV, Pradiareň vlny – Kožuchová a ostatní tu nomenovaní.

Vítazom všetci srdečne blahoželáme, organizátorom a všetkým sponzorom, hosťom i zúčastneným, ktorí povzbudzovali súťažiacich, úprimne ďakujeme. Tešíme sa na XIII. ročník súťaže o putovný Podjavorinský pohár v roku 2014 a bohatú účasť povzbudzujúcich obyvateľov obce, ktorí podporia našich „miestnych hasičov a hasičky“ reprezentujúcich Moravské Lieskové v hasičskom športe. Príďte medzi nás, radi Vás privítame.

Bc. Radoslav Pavlík

súťažné družstvá hasičov

Po stopách predkov

Skupina Amerických Slovákov sa vydala na Slovensko po stopách svojich predkov. Jednou zo zastávok ich cesty bola aj naša obec Moravské Lieskové. Konkrétne hľadali korene rodiny Poláčkovej a Bulíkovej, ktorá tu žila do roku 1911, potom vycestovali do USA, kde zostali žiť. Navštívili rímskokato-

lícky kostol, cintorín a múzeum, z ktorého boli nadšení.

V tomto čase do múzea zavítal aj zborový farár Mgr. Branislav Dolinský s manželkou, ktorý pôsobí v cirkevnom zbore ECAV na Slovensku v Piešťanoch.

M.N.

Javorinské slávnosti

Posledná júlová nedeľa už tradične patrí oslavám na Veľkej Javorine. Tento rok už po 21. krát. Počasie na Veľkej Javorine je nevyspytateľné. Tento rok bolo výnimočne horúce. "Tu bratia vždy sa stretať budú, tu vernosť prisahať si budú...". Slová Jozefa Miloslava Hurbana sa naplnili. Veď posúďte sami a pozrite si fotodokumentáciu.

M.N.

Dôchodcovia na výlete

Dňa 15. augusta 2013 ZO JDS v našej obci uskutočnila zájazd pre svojich členov do ČR. Trasa výletu bola východná Morava – Valašsko. Prvou našou zastávkou bola obec Horní Lideč, kde sme si prezreli jedinečný mechanický Česko-slovenský betlehem. Nachádza sa v ňom 200 drevených figúr, z toho 65 pohyblivých, ktoré predstavujú dobové zvyky a dejinné udalosti. Je tu vyše 100 vyrezávaných stavieb najznámejších turistických miest Zlínskeho a Trenčianskeho kraja, napríklad pútnické miesta Svätý Hoštýn, Velehrad, Skalka pri Trenčíne, Buchlovský, Brumovský, Trenčiansky hrad, zámok v Buchlovi-

ciach, v Bojniciach a mnohé iné. Pôsobivý bol aj filmový betlehemský príbeh, v ktorom pútnik sprevádza diváka uplynulými storočiami, približuje mu zaujímavé historické udalosti, pôvodne staré remeslá a zvyky na česko-slovenskom pomedzí. Ďalšia naša zastávka bola v Rožňove pod Radhoštěm. Toto mesto preslávilo Valašské múzeum v prírode, ktoré patrí medzi najväčšie a najstaršie v strednej Európe. Je národnou prírodnou a kultúrnou pamiatkou. Nachádza sa tu 100 pamätných objektov sústredených v troch areáloch. Pozerali sme si staré obydlia vo Valašskej dedine a v Drevenom mestečku.

Videli sme veľa pamiatok, ako i drevený evanjelický kostol, barokový kostol sv. Anny, okolo ktorého sú pochovaní významní českí dejatelia, medzi nimi i známi športovci Zátopek a Raška. Je tu i Jurkovičova rozhľadňa 31 m vysoká, vyrobená zo storočných stromov. Každý si pozrel to, čo ho zaujímalo. Troška unavení, ale s novými zážitkami sme sa šťastlivo vrátili domov. Výlet sa nám vydaril, prialo nám dobré počasie.

Elena Pagáčová

naši dôchodcovia

Tour de Baška

Našu obec v nedeľu 28. júla 2013 podvečer navštívil kandidát na župana Trenčianskeho samosprávneho kraja pán Jaroslav Baška v rámci svojej cyklistickej Tour de Baška. Cyklistov privítala naša malá občianka a peletón uvítala spevom FSk Kasanka.

M.N.

kandidát na župana Jaroslav Baška

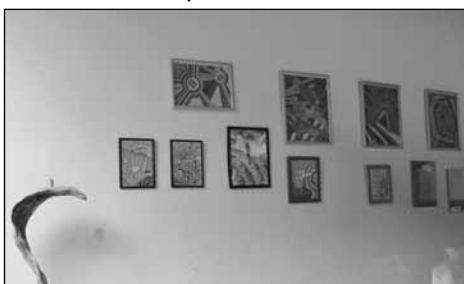
Bučkovská Dúhovačka

Tohtoročný prvý ročník hudobného festivalu Bučkovská Dúhovačka bol príjemným spretrením augustového leta v areáli bučkovského amfiteátra. Zúčastnilo sa ho okolo 200 ľudí, ktorí spolu s účinkujúcimi vytvorili úžasnú atmosféru. Mali ste možnosť vypočuť si kapely Vrbovské Vríby, Moskin, Kapellka, She & Me, Ramivana, SHZ Nany, Dúhové Eminencie a tiež veselú svetovú muziku v podaní kapely Tabanda, ktorá práve nahráva v Štúdiu TUHAR v Moravskom Lieskovom svoje prvé CD. Okrem hudobných

vystúpení ste si mohli vychutnať aj rozmanité čaje v čajovni na lúke, zakúpiť si v stánkoch ručne vyrobené maličkosti, zúčastniť sa workshopu hry na austrálske didgeridoo, vyrobiť si svoj obrázok z piesku a zacvičiť si yogu. Festival organizovalo občianske združenie Rainbow v úzkej spolupráci so štúdiom Tuhar a s obcou Moravské Lieskové. Z tohto festivalu si návštevníci odniesli pohodu a dobrú náladu. Budeme sa na ďalšiu účasť tešiť aj o rok.

Branislav Hargaš

Náš rodák Juraj Adamovič – hrdina SNP

Lodný kapitán Juraj Adamovič, rodák z Moravského Lieskového bol v Dunajplavbe kapitánom tankovej lode Štúr. Do protifašistického odboja sa zapojil už v roku 1940. Zakresľoval pozície budovaných fašistických skladov nafty, prístavné zariadenia, protiletadlovú obranu. Správy poskytoval zahraničnému odboju. Ľuďom utekajúcim z fašistami okupovaných štátov pomáhal prekročiť hranice. Jeho činnosť neostala utajená a bol na neho vydaný zatykač. Odišiel včas a rozhodol sa bojovať v rodnom kraji.

Koncom septembra 1944 organizoval do odboja vlastencov novomestského okresu, najmä z Bošáče, z Moravského Lieskového a okolitých podjavorinských obcí. Na kopanici Španie v bošáckej doline vytvoril partizánsku skupinu. Približne polovicu bojovníkov v nej tvorili branci slovenskej armády, ktorí nenarukovali do Tisových kasární, ale prešli k partizánom.

Na začiatku Slovenského národného povstania sa stalo slobodným územím stredné Slovensko, pričom západné Slovensko s Malými a Bielymi Kar-

patmi oslobodené nebolo. Odboj sa tu mohol uskutočňovať iba partizánskou formou. Pre nemeckú armádu malo Považie a karpatské pohorie strategický význam. Úbočia Karpát sa mali stať pevnosťou, ktorá zabrzdí postup Sovietskej armády, a preto existencia partizánov v tejto oblasti bola pre Nemcov neprijateľná. Sovietske velenie si tiež uvedomovalo dôležitosť tohto úseku. Vedelo o existencii partizánov v javorinských horách. Na pomoc odboju v západných Karpatoch, na zjednotenie partizánskych skupín vyslal Ukrajinský štáb partizánskeho hnutia (UŠPH) v Kyjeve organizátorskú 21-člennú paradesantnú skupinu vedenú skúseným bojovníkom pplk. Iljom Danielovičom Dibrovom. Zoskočili v Žabokrekoch pri Martine na partizánsku základňu a odtiaľ prešli do Bielych Karpát. Spojili partizánske skupiny v Bielych a Malých Karpatoch v jednu brigádu s názvom „Druhá partizánska brigáda J.V. Stalina“. Hlavný stan brigády bol v Hlavine pri Starej Turej. S brigádou sa 20. septembra 1944 spojil i partizánsky oddiel kpt. Juraja Adamoviča. Stal sa druhým oddielom brigády. 4. októbra 1944 prijal meno „Rázus“. V tom čase mal oddiel 30 bojovníkov. Veliteľom bol kpt. Juraj Adamovič, komisárom bol npor. Ján Minarčic, náčelníkom štábu npor. Červenej armády Nikolaj Simbircov, lekárom por. MUDr. Pavel Kamenický-Wohlstein. Oddiel začal ihneď s výcvikom mužstva. Po týždni výcviku v Hlavine veliteľ brigády Dibrov odoslal oddiel Rázus do priestoru Bošáca. Usídlili sa v Španí. Komisár Minarčic pochádzal z Haluzíc. Dobre poznal okolie a začal ihneď vytvárať kontakty a agitátorskú a organizátorskú prácu v Zemianskom Podhradí, v Bošáci a v Moravskom Lieskovom. Prichádzali noví partizáni a 13. októbra 1944 už mal oddiel Rázus 60 bojovníkov. Štáb Druhej Stalinovej brigády, ktorý zostal v Hlavine, bol 13. októbra 1944 prepadaný nemeckou presilou. Partizáni museli ustúpiť do javorinských hôr. V noci z 13. na 14. októbra 1944 pri presune brigády cez Javorinu padol veliteľ I.D. Dibrov. Novým veliteľom brigády sa stal kpt. Jozef Brunovský. Udalosti už začali mať rýchly spád. Fašisti sa pripravovali na mohutný úder proti par-

tizánom. Že veľká ofenzíva z nemeckej strany čoskoro príde, si dobre uvedomoval kpt. Adamovič. 14. októbra 1944 urobil oddiel Rázus prepad finančnej stráže v Predbošáčke. Prepad bol dobre naplánovaný, i vykonaný a stráž sa vzdala bez boja. O dva dni neskôr prvá čata oddielu Rázus prepadla nemeckú pohraničnú stráž. V boji padli 2 nemeckí vojaci a ostatní sa rozutekali. Tieto menšie bojové akcie priniesli ako korisť pušky, pištole, guľomet, automat a muníciu, ale hlavne bol to výcvik v boji.

Už o 4 dni, 20. októbra 1944, sa začal najväčší boj Druhej partizánskej brigády J. V. Stalina proti mohutnej nemeckej presile. Nepriateľ nasadil do boja pešie jednotky s automatickými zbraňami, s ťažkými guľometmi, mínometmi a pechotným delostrelectvom v celkovej sile asi 3000 mužov. Mal obrovskú prevahu v počte bojovníkov a prevahu v technike. Partizáni boli pripravení, mali svoj prieskum, informátorov. Nemali delostrelectvo, ťažké zbrane, ale mali dobré postavenie automatických zbraní v priaznivom teréne, maskovanie, mali vzájomné spojenie, poznali terén a operatívne menili postavenie. Jedine tým mohli čeliť proti technickej a početnej prevahe nepriateľa. V operatívnom riadení boja sa výrazne preukázali schopnosti veliteľov oddielov Uhra, Adamoviča, sovietskych bojovníkov. Celkové straty Druhej Stalinovej partizánskej brigády v bošáckom boji boli 13 mŕtvych, 7 ťažko ranených, z ktorých do 2 dní zomreli 4 bojovníci, niekoľko bolo ľahko zranených. Správy o počte padlých a ranených fašistov sa rôznia. V kronike oddielu Hurban je uvedené: „Dodatočne zistené straty Nemcov sú 160 mŕtvych a 60 ranených.“ Kapitán Adamovič v denníku oddielu Rázus píše: „...Nemci mali 260 mŕtvych a niekoľko sto ťažko a ľahšie ranených“. Ďalší záznam v denníku oddielu Rázus je o tom, že jeho bojovníci spôsobili Nemcom straty 54 mŕtvych a asi 160 ranených. Vlastné straty: 2 ranení.

Po boji vydal veliteľ brigády Jozef Brunovský rozkaz na odchod brigády na severovýchod pozdĺž moravsko-slovenskej hranice s konečným cieľom spojiť sa s centrom Povstania na

strednom Slovensku. Stretnutie oddielov je určené na vrchu Čemerka v Javorníkoch a tam sa určí ďalší postup. Oddiely budú odchádzať postupne s niekoľkohodinovými intervalmi. Oddiel veliteľa Uhra bol rozhodnutý ostať v javorinskom priestore. Výnimočné veliteľské schopnosti, dôvtip a predvídavosť kpt. Adamoviča sa plne preukázali vo všetkých situáciách pri pochode k centru Povstania. Mnohým stretom s nepriateľom sa museli vyhnúť, niekoľko rýchlych prekvapivých prepádov museli uskutočniť, aby prešli cez nekrytý terén, veľkým problémom bol prechod cez Váh, ale to všetko sa oddielu Rázus vydarilo. Napriek tomu, že zo Špania odišli takmer poslední, napredovali najrýchlejšie a do miesta zrazu na vrchu Čemerka prišli prví. O obraz o náročnosti pochodu pomedzi nástrahy nepriateľa rozložené po celej trase, o problémoch spojených s prichádzajúcou zimou si možno vytvoriť pri čítaní zápisov v denníku oddielu Rázus. Po spojení s bataliónom kpt. Červenej armády L. N. Slavkina na Okružlom vrchu pri Valaskej Belej začala pre oddiel Rázus ďalšia etapa tvrdých bojov s nepriateľom v ťažkých zimných podmienkach, pri stupňujúcej sa zúrivosti nepriateľa súvisiacej s približovaním frontu. Je priam neuveriteľné, že takmer bez výcviku boli títo hrdinovia schopní viesť efektívne boj s vycvičeným a v mnohých bojoch skúseným nepriateľom. Bojovníci oddielu Rázus mohli bojovať proti presile nepriateľa až do spojenia s oslobodzovacími vojskami vďaka skvelým veliteľským schopnostiam kapitána Adamoviča, vďaka odvahe a hrdinstvu každého bojovníka, ktoré pramenili v nezlomnej viere vo víťazstvo pravdy.

Ing. Dušan Marták,
syn hrdinu SNP učiteľa Jána Martáka,
rodáka z Moravského Lieskového

Použitá pramene:

1. Denník partizánskeho oddielu Rázus – veliteľ kpt. Juraj Adamovič
2. Jarmila Súpková, Ing. Dušan Marták: Podjavorinský kraj v Slovenskom národnom povstaní.

SNP

Oslavy 69. výročia Slovenského národného povstania sa uskutočnili v nedeľu 25. augusta 2013 pred Obecným úradom v Moravskom Lieskovom. Osláv sa zúčastnili čelní predstavitelia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, poslanci Národnej rady Slovenskej republiky a iní vzácní hostia. Hlavné oslavy sa konali na vrchu Roh, Lubina.

Je mnoho otázok, na ktoré hľadáme odpovede. No v týchto dňoch mi nevdojak prichádza na um jedna. Koľko je v našich životoch vecí a udalostí, ktorým prikladáme patričný význam? Veľa, či málo? Tak na túto otázku existuje približne toľko odpovedí, koľko ľudí je na svete. Každý z nás má tú svoju. Záleží len na tom, s akým osudom, a s akými okolnosťami sa stretávame. Čím kludnejší je život, tým sa jeho tok stáva prirodzene pokojnejším. Akosi automaticky neberieme ohľad na riziká a nebezpečenstvá, ktoré číhajú všade okolo nás. Bolo tomu tak práve v rokoch druhej svetovej vojny, ktorá zasiahla tak výrazne a surovo a takým

negatívnym spôsobom do osudu ľudí, že má zmysel si tieto udalosti pripomínať po toľkých rokoch ešte aj dnes. Aj po vystriedaní sa toľkých generácií. Čo to muselo byť za hrôzu si v skutočnosti môžu v plnom rozsahu uvedomiť naozaj len priami účastníci. No stačí sa čo i len snažiť vcítiť sa do ich pocitov, snažiť sa predstaviť si v reáli pre nás už len našťastie historické fakty, prideme nato, aké obrovské šťastie máme, že pojem mier je pre nás pojmom automatickým a prirodzeným. Vážme si preto ľudí, ktorí sa o to zaslúžili obetovaním toho najvzácnejšieho vlastného života, najmä preto, aby sme my a generácie po nás mohli len konštatovať, čo je vojnové strádanie. Nepoznáme vojnové útrapy, hrozné zmeny a udalosti, straty, hlad a beznádej, za ktorými sa skrývajú konkrétne životné osudy našich predkov. Našou najväčšou povinnosťou dnes je preto zachovať ich posolstvo mieru tak, aby nielen my, ale hlavne generácie po nás mohli tak isto poznať krutosť vojny, len na základe historických faktov.

redakcia

Tumba ML na vrchu Roh

Ocenení SZPB NMnV

Kladenie vencov Roh Lubina

Kladenie vecov pred OcÚ

ZPOZ – súčasť života nás všetkých

Činnosť Zborov pre občianske záležitosti dokáže obsiahnuť celý život človeka – od jeho narodenia, cez všetky významné udalosti v jeho živote, ktoré si zasluhujú pozornosť spoločnosti, až po smrť. Svoje miesto v činnosti zboru majú podujatia pre deti a rozšírené sú podujatia venované našim starším spoluobčanom, ako sú návštevy v rodinách pri príležitosti životných jubileí, akcie uskutočňované v rámci Mesiaca úcty k starším. Pozornosť a úctu našim občanom vyjadrujeme zasielaním blahoželaní k významným životným jubileám.

Medzi základné obrady ZPOZ-u, ktoré vychádzajú z tradícií a požiadaviek spoluobčanov a z kultúrno spoločenských potrieb obce sú najvýznamnejšie

obradu:

- uzavretie manželstva, uvítanie dieťaťa do života, životné jubileá, jubilejné sobáše, pohrebné obrady.
- rozlúčka s materskou školou, rozlúčka so základnou školou, slávnosť ku Dňu matiek, slávnostné prijatie pri príležitosti významných životných jubileí, podujatie ku Dňu detí, podujatie pre seniorov (Mesiac úcty k starším),
- k výročiu SNP, pietna spomienka pri príležitosti Pamiatky zosnulých, spomienkové slávnosti historicky významných osobností obce a iné aktivity spoločensko-kultúrneho diania v obci.

ZPOZ je organizovaný v Združení ZPOZ Človek-človeku v Slovenskej republike s Ústrednou radou v Banskej Bystrici a so svojimi krajskými

zložkami. V týchto dňoch si ZPOZ pripomenulo svoje 60. výročie vzniku celoslovenským seminárom „Život v obradoch“, počas ktorého boli odovzdané ceny „Zlaté srdce 2013“ za celoživotnú prácu v ZPOZ. Podujatie sa konalo s podporou predsedu vlády SR Róberta Fica. Trenčiansky kraj prezentoval starosta našej obce, ktorý je zároveň predseda Krajskej rady Združenia ZPOZ Človek-človeku v SR.

redakcia

Ing. L. Miklánek ako predseda Krajskej organizácie ZPOZ gratuluje ocenenému Ivanovi Mrázikovi, bývalému starostovi obce Bzince p./J. k cene „Zlaté srdce 2013“

Nezabúdame...

Dňa 10. júna 2013 uplynulo 10 rokov odvtedy, čo nás navždy opustila Anna Štefanovičová, rodená Bušová. Ako učiteľka pôsobila i na iných školách, ale tiež i v našej obci 16 rokov. Bola nesmierne činná i mimo školy, v čom pokračovala aj ako dôchodkyňa. Dlhé roky viedla miestnu knižnicu. Taktiež jej zásluhou sú v obecnej kronike zaznamenané veľmi cenné informácie z vtedajšej prítomnosti. Neúnavne získavala od starších občanov informácie z minulosti. Aktívne sa zapájala do kultúrneho diania v obci. Žila bohatým duchovným životom v materiálnej skromnosti, vždy ochotná vykonať čo bolo v jej silách v prospech spoločnosti a teda i nás. S láskou spomínáme a nezabúdame.

Elena Drobná